

1929 FEBRUÁR

ERDÉSZETI LAPOK

LXVIII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

2. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1929. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon 237—22.)

Üzemtervi kényszer és az erdőkategóriák

Irta: Báró Inkey Pál

Mikor *Bíró Zoltán* Szombathelyen az Erdészeti Lapokban is közzétett előadói javaslatát ismertette, rendkívüli szolgálatot tett az ügynek; nemcsak rávilágított az erdőtörvény egész komplexumára, hanem megszólaltatta a szakférfiakat és érdekelteket és mintegy előkészítette a talajt, hogy a közeljövőben napvilágot látni remélt erdőtörvénytervezet teljes felkészültséggel fogadtassék. Felkészültség alatt értem, hogy bizonyos eszmék tisztulnak, bizonyos ellentétek, melyek mindig voltak és lesznek, épen azáltal, hogy nyíltan tárgyalatnak, némileg elsímulnak, bizonyos uralkodó vélemény kialakul.

Mikor még az erdőtörvénytervezet megjelenése előtt ezen kérdésekről beszélünk vagy írunk, eszünkbe sem jut hadakozni valami ellen, amit nem ismerünk és a vitatkozás kapcsán kiéleződő fegyverek nem a tervezet ellen fenődnek. A tervezetet előkészítő munkánál csak előny lehet, ha azzal mintegy paralell egy elméleti eszmecsere folyik ugyanazon tárgyról.

Ennek az eszmecsérének egy nagyon érdekes megnyilvánulása

nulása *Karsai Károlynak* az Erdészeti Lapokban megjelent cikke, (1928. XII. f.)

A cikk egy helyen nagyon megtisztelő jelzővel megnevez engem is és szinte felhív, hogy indokoljam az üzemtervi kérdésben való álláspontomat. Meglepő ugyanis a cikk szerint, hogy az üzemtervi kényszert csak a feltétlenül fenntartandó erdőkre tartom szükségesnek, holott mint mezőgazdának is az üzemterv fontosságát ismernem kell.

Nem akarok adós maradni a felelettel, mert tényleg ez a pont az, mely a légnehezebben kiegyenlíthető ellentéteket tartalmazza tulajdonos és hatóság között.

Az üzemterv, melynek célja az, hogy az erdő, melyért az üzem létezik, biztosítva legyen, minden gazda megítélése szerint nélkülözhetetlen, mert terv nélkül céltudatos gazdálkodást folytatni nem lehet. De azt is tudja minden gazda, hogy az üzemtervnek olyannak kell lennie, hogy a körülményekhez alkalmazkodjék, hogy a gazdának az üzemterv keretein belül mozgási szabadsága legyen, hogy az üzemtervtől átmenetileg eltérhessen, hogy azt szükség szerint megváltoztathassa. Az a gazda, ki mereven ragaszkodik egy talán nagyon jól és részletesen kidolgozott üzemtervhez, ezen merev ragaszkodásának könnyen kárát is vallhatja.

Az üzemterv a gazdálkodás céljainak és az ezen cél elérését célzó gazdálkodási irányelveknek foglalatja, megrögzítése. Az üzemterv lényegén nem változtat az, hogy az csak a termelési, vagy talajkihasználási vagy állattartási alapelvek megjelölésére szorítkozik, vagy hogy talán leírva sincs. Üzemterv az is, ha a gazda tudja, mit akar és mit hogyan akar elérni. Egy cél elérésére vezető utak befolyása alatt állanak a változó körülményeknek, az ismeretek fejlődésének. Maga a cél is bizonyos eltolódásokat szenvedhet az élet szükségleteinek megváltozásával, amit a gazdának megértenie, megéreznie kell. Ez a megértés, megérvés, alkalmazkodási képesség jellemzi az ügyes gazdát és csak természetes, hogy az ügyes gazdának üzemterve is olyan lesz, hogy a körülményekhez való alkalmazkodást neki lehetővé tegye.

Az üzemterv tehát azon érdeket van hivatva biztosítani, melyért az üzem létezik. Az erdőgazdaságnál ép úgy, mint

minden gazdasági üzemnél kétféle célt különböztetünk meg: a magánérdeket vagyis az egyes gazda érdekét és a közérdeket. A magánérdeket biztosítja az az üzemterv, melyről előbb szoltam, mely minden gazdánál megvan, ha nem is írásban és az ő gazdálkodási elveivel azonos. A közérdeket van hivatva biztosítani a hivatalos üzemterv, melyet a köz képviselőjében az államhatalom előír vagy jóváhagyásával megerősít. Minden gazdasági üzem a magánérdeket ép úgy szolgálja, mint a közérdeket. De míg a mezőgazdaságnál a magánérdek és ezzel az egyéni gazdasági tevékenység szabad érvényesülésének közérdek szempontjából gátat az államhatalom nagyon helyesen nem emel; helyesen, mert mikor azt a háború és azután főleg a kommunizmus folyamán megpróbálták, az nagyon balul ütött ki és bebizonyosodott, hogy a gazdasági életnek a közérdek szempontjából való irányítása, minden kényszerrendszabály nélkül, a gazdasági helyzet irányítása által biztosítható, addig az erdőgazdaságnál a közérdeket szeretik fokozott mértékben kiemelni és ezzel kapcsolatban az államhatalomnak a közérdeket védő beavatkozását fokozottabb mértékben szükségesnek találni. Tényleg van is különbség a mező- és erdőgazdaság között a köz szempontjából: a mezőgazdaságban felmerülő hibák könnyebben korrigálhatók, lévén a mezőgazdasági üzem mozgékonyabb, rövidebb fordulatszakú, mint az erdei; az erdőnek a csapadék képződésre, a széljárásra való befolyása, a talaj megkötésre való képessége, a folyóvizek járására való hatása teljesen közérdekű jelenség, míg a mezőgazdaság ilyen szempontból a közérdeket nem szolgálja.

Ha az erdővel kapcsolatban üzemtervről vagy üzemtervi kényszerről történik említés, az mindig az állami felügyelettel kapcsolatban történik. Arról az üzemtervről van szó, melyet fentebb hivatalos üzemtervnek neveztem és mely a közérdeket biztosítani hivatott.

Mikor a hivatalos üzemtervi kényszert csak az erdők egy kategóriájánál tartom szükségesnek, nemcsak, hogy az üzemterveknek általában való szükségét nem tagadtam, hanem épen az által, hogy folytatólagosan a többi, tehát üzemtervi kényszer alá nem eső erdőknél az erdőfenntartási tervezet

betartásának ellenőrzését kívántam, egyenesen feltételeztem, hogy ilyennek, tehát az erdőgazda saját érdekeit szolgáló intézkedéseknek, habár a legegyszerűbb formában is, lennie kell.

Azt hiszem, hogy az eddigiekkel elimináltam a következetlenség vádját, és ha már ezt a kétségtelenül kényes és nehéz kérdést annyira megközelítettem, a kérdés lényegével is foglalkozni óhajtok.

Az állami felügyelet és annak mikénti megnyilvánulása az a pont, mely ellentéteket rejt magában tulajdonos és hatóság között. Ez természetesen, mert a tulajdonos magánérdeket nézi, a hatóság a köz szempontjából ítél. Ez az ellentétnek csirája, holott elméletileg nem volna szabad ellentétnek lennie, lévén a közérdek a magánérdek összessége. Az ellentét úgy jön létre, hogy közérdeket keresünk ott, ahol nincs és másrészt nem akarunk tudomást venni arról, hogy közérdek van. Elméletben nagyon egyszerűen lehetne ezen segíteni. Nem kellene más hozzá, mint hogy minden intézkedés előtt belképzelje magát a hatóság képviselője a tulajdonos helyébe és megfordítva. Gyakorlatilag azonban ez nem megoldás, mert oly tárgyilagosságot követel, melyet mikor érdekekről van szó, előlegezni nem lehet és ezért kellenek törvényi intézkedések, melyek a két érdek érvényesülésének határt szabnak. A határ pedig a közérdek és magánérdek szétválasztása. Ezért az erdőket két kategóriába soroztam, aszerint, amint azok a közérdek szempontjából minden körülmények között fenntartandók vagy nem. Közérdek: az erdőnek az éghajlati viszonyokra való hatása, az ország szükségleteinek ellátása, a helyes, lehetőleg egyenletes elosztás mellett minden olyan vonatkozás, mely más többek érdekeit érinti. Azon erdők, melyek ezen közérdek biztosítására nélkülözhetetlenek, fenntartandók, vagy ha oly területről van szó, melyen a közérdek erdőt kíván, ott az erdőtelepítési kényszert is helyeslem. A többi meglevő erdők a szabad erdők, melyeknek fenntartása a köz szempontjából csak átmenetileg lehet szükséges, míg azok erdőtelepítés vagy más körülmények folytán nélkülözhetőkké nem válnak. Midőn a különböző szakférfiak az erdőket csoportokba sorozzák, tulajdonképen ugyanezen alapon bírálják, mert lényegileg teljesen mellékes, hogy az erdő azért tartandó fenn.

mert véderdő vagy mert feltétlen erdőtalajon áll vagy futóhomokot köt meg, hogy védő erdő-e vagy stabil erdő. A lényeg az, hogy állandóan fenntartandó és ezzel szemben a többi erdő szabad vagy mobil erdő. A két osztály keretein belül lehet szükség szerint alosztályokat csinálni. Az állami felügyelet szempontjából, ami a tulajdonost elsősorban érdekli, az említett két kategóriába való sorozás elegendő.

Az állami felügyelet az első csoportba tartozó erdőknél az erdő állandó fenntartásának biztosítására és ennek ellenőrzésére terjedjen ki és ehhez szükséges, hogy az üzemterv, mely szerint az erdő kezeltetik, hatóságilag megerősített legyen. Ezen üzemtervekre vonatkozólag már Szombathelyen megjegyeztem, hogy ezeknek lehetővé kell tenni, hogy a tulajdonos érvényesíthesse erdőgazdasági célkitűzéseit. Itt érvényesülni kell a fentebb említett elméletnek, mely szerint mindegyik fél magát a másik helyzetébe helyezni törekedjék. Az üzemtervet jóváhagyó és ezáltal bizonyos mértékig előíró hatóság: ne felejtse el, hogy magántulajdont képező erdőről van szó, képzelje bele magát annak az erdőgazdának a helyébe, kinek az erdőgazdaság terén bizonyos tervei, törekvései vannak, ki az erdő jövedelmezősége kérdésében a saját érdekét keresi. Viszont a tulajdonos tekintse a tulajdonában levő erdőt a nemzeti vagyon egy részének, melynek a köz szempontjából bizonyos feladatai vannak. A gazdának el kell ismernie, hogy vannak olyan közérdekek, melyeknek kívánalmai előtt meghajolnia kell. A hatóság pedig hagyja a gazdát gazdálkodni a saját tulajdonán és ne vindikálja magának kizárólagos tulajdonul annak a megítélni tudását, hogy mit hogyan kell csinálni. Az erdő ép oly gazdasági objektum, mint minden más és szablonokat sem tűr meg; a vele való helyes gazdálkodásnak, az ő megfelelő kezelésének képességét elsősorban az illető erdőben magában szerzett gyakorlat adja meg és ezt attól a kezelőtisztától, ki egy életen át ott dolgozik, a tulajdonostól, ki abból él és ki az erdőben utódainak gyűjt vagyont, megtagadni nem szabad és nem lehet és törekvéseinek az érvényesülési lehetőséget meg kell adni.

Ki kell itt térnem eredeti gondolatmenetemből, mert nem tartom lehetetlennek, hogy valamely megjegyzésem elmagya-

ráztatik. Ugyanis azt veszem észre, hogy az utóbbi időben az erdészeti kérdések körül történő véleménynyilvánítások, igazán nem tudom, hogy miért, gyakran érzékenységet, sértődöttséget váltanak ki, mellékesen megjegyezve, nagyon az ügy hátrányára. Szerény nézetem szerint nincs véleménynyilvánítás, nincs támadás, mely sértődöttséget idokoltta tenne, ellenben minden támadás választ kíván, mert ez a nézeteltérések egyedüli tisztázója. Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy semmi sem áll tőlem távolabb, mint ilyen érzelmeket kiváltani és ezt azt hiszem rólam mindenki el is hiszi.

A hivatalos üzemtervnek tehát biztosítani kell a közérdeket és lehetővé kell tenni a tulajdonosnak, hogy azt a maga választotta úton valósítsa meg úgy, hogy a maga érdeke is biztosítva legyen. Ezért a hivatalos üzemtervben foglalt előírásokat két csoportba kell nézetem szerint osztani: I. Azok, melyeknek betartása a közérdek szempontjából fontos: 1. az erdő területének pontos megjelölése és határai, 2. az üzemmód meghatározása, 3. a vágásforduló minimumának megjelölése, 4. az évenként maximálisan kitermelhető fatömeg megállapítása. Ezen pontozatok a hatóság és tulajdonos által közösen, mint egyenrangú felek által állapítandók meg. Ha megegyezésre nem jutnának, a Bíró-féle tervezetben is említett és vitás kérdéseket végsőfokon elintézni hivatott, erdészeti tanács döntene.

II. Azok, melyeknek megállapítása a tulajdonos kizárólagos jogkörébe tartoznak: az I. csoportba tartozó előírások keretein belül a felújítás mikéntjének megjelölése, a fafajok megválasztása, a vágásmegtakarítások mikénti felhasználása, az erdőterület beosztása.

Az üzemtervnek alap gondolata az legyen, hogy kiegyenlítője, elsimítója legyen azoknak az ellentéteknek, melyek a dolog természeténél fogva léteznek vagy felmerülhetnek.

A hivatalos üzemi kényszer alá nem eső szabad erdőt tulajdonosuk oly módon kezelhesse, ahogy akarja, olyan üzemterv szerint, amilyen neki tetszik. A hatóságot csak két kérdés érdekli ezeknél és csak azon átmeneti időben, míg szükség van rájuk; az erdő nagysága és a beerdősültség. Ezekkel

az erdőkkel szemben a hatóság feladata ezen két kérdés ellenőrzésében merüljön ki.

Az elmondottaknak azt hiszem nem egy ellenzője lesz és szinte hallom az ellentmondást, elsősorban, hogy a fafajok megválasztásánál a hatóság hozzájárulása nem nélkülözhető. Miért? Az állami hivatalban levő szakember talán jobban tudja, hogy mi kell a tulajdonosnak, ki az erdő hasznából él és a helyi körülményeket ismeri, vagy a kezelő erdőtisztnél, ki ezt a szükségletet ismeri, melyet az erdőnek kielégíteni kell, avagy jobban tudja azt, hogy mi fog kelleni a köznek akkor, mikor az erdő vágásra kerül? Ez az a pont, melynél esalhatatlanul biztos megítélése nincs senkinek és épen ezért ezen bizonytalan szükséglet legvalószínűbb biztosítását abban látom, ha a jövő szükséglet mikénti megítélése az egyes gazdákra van bízva, kiknek egyéni érdeke is azt parancsolja, hogy a helyes irányt keressék.

Az erdőknek kategóriákba való sorozásával szoros összefüggésben van a legelő-erdők ügye, az erdőtörvénynek a tulajdonos és hatóság közötti ellentétet magában rejtő másik fontos kérdése.

Ha fentiek alapulvételével nézzük a kérdést, akkor nem is látszik bonyolultnak.

Először tisztába kell jönni azzal, hogy mi az erdő. Boldogult Balázs Árpád, volt magyaróvári kedves direktorunk, „erdőszettani“ előadását mindig azzal kezdte: egy fa nem erdő, tíz fa sem erdő, száz fa sem erdő, hanem sok fa, az az erdő. Ha megnézzük, hogy milyen egy legelőerdő, ha tekintetbe vesszük azt, hogy azon maximálisan 2—3 tized zárlatnak szabad csak lennie, rájövünk arra az igazságra, hogy a legelő-erdő tulajdonképpen nem is erdő, az csak papíron az. A legelő, akár van rajta fa, akár nincs, mezőgazdasági használatú terület és ezáltal az erdők fenti két kategóriájának egyikébe sem sorozható. Erdőnek erdei legelővé való átalakítása a köz szempontjából egyezik a kiirtással.

Más kérdés az erdőben való legeltetés ügye és ez tulajdonképpen a legfontosabb. Amint hogy a legelő nem erdő, ép úgy az erdő nem legelő. Ezért a legegyszerűbb megoldás az volna, ha az erdőkben való legeltetés egy generális intézkedéssel el-

tiltatnék. Tény azonban az, hogy bizonyos erdőkben, bizonyos időszakban, bizonyos állatokat kár nélkül legeltethetünk, úgy hogy annak a gazdának, ki az erdejét szereti és azt gondolja, egész nyugodtan megengedni lehetne az erdőben való legeltetést. Minthogy azonban az erdőtulajdonosokat így kategorizálni nem lehet, kell egy intézkedés, mely mindkét irányban megfelel. A helyes megoldás nézetem szerint az volna, hogy uralkodó fanem szerint osztályozva az erdőket, bizonyos korosztályú erdő, bizonyos állatokkal legeltethetőnek nyilváníthatnék. Ezen legeltetés eszközzéséhez a feltétlenül fenntartandó erdőkben a hatóság engedélye legyen szükséges; a szabad erdőkben külön engedély nélkül történhet legeltetés, mely körülmény azonban a kötelező fenntartásnak átmeneti ideje alatt a hatóságnak bejelentendő. A hatóság kötelessége legyen a legeltetést a felügyeleti hatáskör keretein belül, mindkét erdő kategóriában ellenőrizni, a legeltetés által okozható kár szempontjából. A tulajdonos pedig a legeltetés által az erdőben netán okozott kárért vagyoniilag felelős legyen, úgy hogy, amennyiben a megállapított kárt felszólításra záros határidőn belül jóvá nem teszi, azt a hatóság a tulajdonos költségére eszközöltesse. Azt hiszem, hogy a cél, az erdőket a legeltetés által okozott károsítástól megóvni, ezzel biztosítva lenne.

Minden intézkedés, így a törvény is, csak akkor felel meg céljának, ha a létező körülményeket helyesen mérlegeli és azokat méltányolja.

Az erdei fenyő-levéldarázs (*Lophyrus pini* L.)

Írta: Lóth József erdőmérnök

Hazánk erdeifenyveseinek egyik igen gyakran feliépő, de kevésbé ismert károsítója a hártáasszárnyuak (Hymenoptera) rendjéhez, a levéldarázsak (Tenthredinidae) családjához tartozó erdeitenyő levéldarázs (*Lophyrus pini* L.). Mivel károsításai jelentékenyek, úgy vélem, szolgálatot teszek szaktársaimnak, ha a károsítót, az általa okozott károkat és az ellene való védekezést röviden leírom.

A *Lophyrus pini* a következő alakokban jelenik meg: mint darázs, mint pete, mint álhernyó és mint báb, tehát a teljesen átalakuló rovarokhoz tartozik. Legszembetűnőbb fejlődési alakja a károsítás tulajdonképeni okozója, az álhernyó, melynek leírására csak később térek rá.

A károsító biológiájának könnyebb áttekintése végett először az imágót ismertetem.

A legyekhez hasonló, de a hártáasszárnyúakhoz tartozó két pár szárnyal bíró levéldarásznak ismertetőjelei:

A hím szárnyterjedelme 15—16 mm; teste fekete és a potroh vége vöröses; csápjai kettősen fésűsek, mellő szárnyak átlátszók, barna erezettel, sárgásbarna szélekkel, a hátsó szárnyak csúcsa feketés.

A nőstény szárnyterjedelme 18—20 mm; csápjai gyengén fogazottak, teste halványsárga, csak a fej, a torgyűrűn három folt és középen a széles potroh fekete; a szárnyak sárgába játszó, a külső szélén kissé sötétebbek. A lábak mindkét nemnél sárgásak.

A darázsak április végén, május hó elején repülnek; a nőstény az erdeifenyőtű szélét a tövétől a hegyéig fűrészestojócsöve segítségével végighasítja és az így készített csatornába 10—20 darab, hengeralakú, színtelen, habos nyálkával bevont petét rak. Ezt ugyanígy folytatja a szomszédos tűkön, amíg körülbelül 80—120 petét le nem rakott. Peterakás után két-három hét múlva kelnek ki az

álhernyók, melyek hasonlítanak a levkék hernyóihoz, azonban ezeknél a lábak száma 22, (ezért álhernyók). Testüknek hossza 25 mm; színük koruk szerint különböző: zöld, vagy

sárgászöld, kifejlődésüket teljesen elérve piszkoszöld. Jellegzetes tulajdonságuk, amiről bármikor könnyen felismerhetők, hogy az általuk meglepett ágak megmozgatásakor testük mellő részét ívalakban hátracsapják. A petéből való kikelésük után csomókba összevegyülve megkezdik a rágást. Először a múltévi tűket eszik és csak ha ezek elfogytak, kezdik a frisseket fogyasztani.

Június végén, július elején az álhernyók a kéregeserepek, tűk között és a talajtakaró alatt megszövik bőrnemű, sötétbarna gubóikat, amiben bebábulnak és átalakulnak. Előbuváskor a már kifejlődött levéldarázs egy fedőhöz hasonló részt a gubóról lerág és a nyíláson kirepül. Kedvező időjárás esetén egy évben két generáció is megjelenik, ilyenkor a bábállapot három-négy hétig tart, úgy, hogy július végén, augusztus elején a második generáció darázsai is kirepülnek, melyek petéket raknak és a petékből két-három hét múlva előbuvó álhernyók folytatják a tűk pusztítását sokszor egészen késő őszig. A rágás befejezése után, a fák törzsén leereszkednek és a talajtakaró alatt elkészítik gubóikat, melyben mint álhernyók áttelelnek és csak a következő év tavaszán bábulnak.

Ezen károsító elszaporodására, mely néha meglepetésszerűen gyorsan történik, nagy befolyással van az időjárás. Hűvös, csapadékos időjárás esetén a darázsak nem bujnak elő (az erdővédelemtani tanszék rovar-tani laboratóriumában, amidőn költetőszekrényekben ezen károsítót kitenyésztettem, a darázsak 10° C-nál nem repültek ki, míg a hőmérsékletnek 16° C-ra való emelésénél, egy-két óra múlva már élénk rajzás indult meg és a kirepült darázsak a peterakást azonnal megkezdték).

Az álhernyó ugyancsak nagyon érzékeny a hőmérséklet iránt. Ugy a természetben, mint a laboratóriumban azt tapasztaltam, hogy hűvösebb időben bágyadtak, mozdulatlanul maradnak és a falást abbahagyják. Mihelyt azonban a hőmérséklet emelkedik, mozgásuk és ezzel a táplálkozásuk is megélénkül.

A *Lophyrus pini* nemcsak az erdeifenyő tűit pusztítja, hanem a feketefenyőét is, ezeken kétévestől, egészen hetvenéves korig előfordult. Állományt nem alkotó, de valaha divat-

faként mértéktelenül felkapott Banksfenyőt különösen kedveli.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy a lombfákat és más fenyőféléket nem szereti és ha fel is megy rájuk, az csak továbbvándorlásakor történik, kárt azonban ezeken nem okoz. Kivételek azonban előfordulnak; így az „Anzeiger für Schädlingkunde“ (1928. Heft 2.) című német folyóirat szerint Badenben 1927-ben előfordult *Lophyrus* károsítás oly nagymérvű volt, hogy még a lombfákat és a többi ott előforduló fenyőféléket (lúc-, jegenye- és duglász) is megtámadták, továbbá ellepték és leették az aljnövényzetet is.

Erdőgazdasági jelentősége a következőkben foglalható össze: Miután a fákat tűitől megfosztja, növedékvesztést okoz; egymásután következő harmadszori tömeges fellépés esetén az állományt teljesen tönkretetheti. Fokozza még a kárt az a körülmény is, hogy az általuk megkopasztott fák könnyen áldozatul esnek a másodlagos károsítóknak (gombák, szúk, ormányosok) melyek azután az erdeifenyő levéldarázs által megkímélt állományokat is megtámadhatják.

A károsító ellen elsősorban a gazdasági védekezés, vagyis az elhárítás ajánlható, ami főképen elegyes állományok létesítésében áll. Ha pedig már fellépett a károsító, úgy ellene a következő, a gyakorlatban jól bevált védekezési módokat alkalmazzuk.

Fiatal fákról az álhernyókat lerázzuk és megsemmisítjük. Ajánlatos a petroleum-emulzióval való permetezés is, melyet a németek eredményesen használtak fiatal erdőültetvényekben. Készítése a következő: 10 liter petroleumot 15 liter vízzel összekeverünk és benne 1 kg kálicszappant feloldunk. Rudas, valamint idősebb állományokban ez a védekezési mód nem vihető keresztül, azért itt legjobb megvárni azt az időpontot, amikor az álhernyók a talajtakaró alá vonulnak és ott gubót készítenek (október végén, november elején).

Október, november hónapban eredménnyel jár az állományba sertések behajtása, amint ezt a hazai gyakorlat is igazolja. Ez azonban csak rövid ideig célravezető, mert mielőtt az álhernyók a talajtakaró alatt gubóikat elkészítik, a sertések már nem fogyasztják el őket.

A gubók elpusztítására is van kis erővel és költséggel keresztülvihető mód:

A talajtakarót télen 6—8 m széles sávokban vasgereblyével összehúzzuk és a sávok között üresen maradt térre a két oldalról összehúzott anyagot 2 m szélesen és 0.75 m magasan padalakúan égetett mészpórral keverve összehalmozzuk, még pedig úgy, hogy körülbelül 30 cm-es magasságban összerakott talajtakaróra égetett mészpórt terítünk és erre ismét 30 cm magas talajtakaró réteget teszünk és így tovább. Ezáltal a kupacban levő gubók, illetve ez utóbbiakban levő álhernyók a levegőtől való elzárás és a fejlődő hő következtében elpusztulnak; a felülmaradtakat pedig a madarak, rovarévó emlősök és élősködő rovarok pusztítják el. Az így elkészített halmazok tavaszig érintetlenül maradnak, azután szétterítjük, visszaadván a talajnak természetes takaróját. A benne levő mész a talajra is jó hatással van, amennyiben az erdei talaj savanyú reakciójú humuszának közömbösítésére szolgál.

Németországban, ahol mint említettem, tavaly a badeni erdőkben lépett fel nagy tömegben a *Lophyrus pini*, méreg elszórásával kísérleteztek. Az „Esturmit“ nevű arzéntartalmú vegyületből hektáronként 50 kg-ot szórtak el, részben motoros szóróval, részben pedig repülőgépről. Az eredmény kielégítő volt, az álhernyók elpusztultak. Az így keresztülvitt védekezés azonban nagyon költséges, tekintve, hogy nagyon alá van vetve az időjárásnak és ennek kedvezőségét várva, sok idő el lesz fecsérelve. Ezt leszámítva, mi ilyen technikai eszközök hiányában legfeljebb kézzel történő beszórásra gondolhatnánk, ami azonban magasabb állományoknál keresztülvihetetlen.

A méreg hatásainál Rettich főerdőtanácsos még megjegyzi, hogy madarakban és vadakban kár nem volt észlelhető, ami természetesen nagyon fontos is, mert hisz épen a madarak legbuzgóbb segítőtársaink e veszedelmes károsító leküzdésében. Tömeges hernyót pusztítanak el, a baj megelőzésével pedig megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek. Amidőn tavaly nyáron a főiskola botanikus kertjében ez a károsító fellépett, a védekezést ellenük meg sem kellett kezdeni, mert

álhernyóit a madarak (különösen a feketeterigók) pár nap alatt teljesen elpusztították.

Mindezekből megállapítható, hogy elhárítható gazdasági intézkedésekkel, hathatós madárvédelem mellett a fellépő baj leküzdésére még kis erővel és költséggel keresztülvihető védekezési módok állanak rendelkezésre, melyekkel az állományok a *Lophyrus pini* rágása folytán bekövetkezett növedék-veszteségtől és egyéb súlyos következményű károsodástól megóvhatók.

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozások. Utólag értesülünk, hogy erdészetünk egyik nesz-tora, *Szoika* Gyula ny. m. kir. főerdőtanácsos, mult év július hó 8-án 84 éves korában Rákosligen elhunyt. A boldogult érdemes tisztviselő hosszú ideig az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal főnöke volt.

Grünesteini *Ritter* Károly ny. m. kir. főerdőtanácsos, az orso-vai és gödöllői m. kir. erdőhivatalok volt vezetője, a Ferenc József-rend tiszti keresztjének tulajdonosa, életének 73. évében Budapes-ten elhunyt. A régi magyar kincstári erdőtisztikar egyik közkedvelt tagja vált vele ki az élők sorából.

Nagy György min. tanácsos, a sepsiszentgyörgyi volt állami erdőhivatal főnöke, f. hó 3-án, életének 66. évében rövid szenvedés után Sepsiszentgyörgyön elhunyt. Benne a régi Magyarország ál-lami erdőtisztikarának tekintélyes és egyben rokonszenves tagját gyászoljuk.

Selymessy Ferenc ny. m. kir. főerdőtanácsos, gazdasági főta-nácsos f. hó 8-án 62 éves korában Budapesten, rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Szolgálatát a besztecebéányai m. kir. erdőigaz-gatóságnál kezdte, majd hosszú ideig a kecskeméti m. kir. járási erdőgondnokságot vezette, ahonnan a földművelésügyi miniszte-rumba rendeltetett. Innen vonult nyugalomba. Az Alföld fásítása körül és ornithológiai téren fejtett ki érdemdús működést. Ezért és megnyerő modora miatt kartársai megbecsülése és szeretete kísérte időelötti sírjához.

Béke hamvaikra!

Dícsérő elismerés. A m. kir. honvédelmi miniszter *Sándor* Béla m. kir. honvéd kincstári főerdőmérnök, erdőigazgatónak évek hosszú során át, odaadó buzgalommal teljesített kiváló szolgálataiért okiratilag „dícsérő elismerését” fejezte ki.

Kiviteli illeték a rönkfára? Mult számunkban röviden már megemlékeztünk arról, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége (GyOSz) kérelmet intézett a kormány több tagjához, hogy a kemény lombfarönkök kivitelét kiviteli illetékkal sujtsa. Ebbeli kérelmét egyfelől az utódállamok példájára, másfelől a nyers statisztikai adatokra alapítja.

Az Országos Erdészeti Egyesület ez ellen tiltakozó felterjesztéssel fordult a kormány érdekelt tagjaihoz, mert a kiviteli illeték a magyar erdőgazdaság érdekeit mélyen sérti és ellenkezik azokkal az általános gazdasági érdekekkel, melyek az ország külkereskedelmi mérlegének kedvezőbbé tételéhez fűződnek. A GyOSz előterjesztése néhány fafeldolgozó üzem részére aránylag kismennyiségű nyersanyagot olcsóbb áron kíván biztosítani.

Ha a nyers statisztikai adatokat elemezzük, kitérünk, hogy az 1928. év első 9 hónapjában kivitt 1326 vaggon rönkanyagból mintegy 50 százalékot tesz ki a gyertyánrönk és vékonyabb méretű kőrisrönk, amelyet a hazai fafeldolgozóipar már nem tudott felvenni és amelyet kiviteli lehetőség híján tűzifává kellett volna feldolgozni. Ez nagy gazdasági veszteséget jelentene akkor is, ha feltételezzük, hogy ezzel néhány száz vaggon tűzifa importját feleslegessé tennék. Külforgalmi mérlegünk ebből folyóan jelentékeny mértékben romlanék.

Az értékesebb rönkfára eső 50 százaléka a kivitelnek legnagyobbbrészt a dunántúli megyék termelésére esik. Ezt az anyagot 200—380 km-re Budapestre szállítani s azután innen többnyire ismét feldolgozott állapotban külföldre vinni kellene, ami azonban nem következne be, mert a budapesti és az ország keleti részére eső faipari telepek anyagszükségletüket a multban is és kiviteli illeték dacára a jövőben is olcsóbban szerzik be a ma külföldről lett északi és keleti megyékből. Így a mintegy 6000 köbméterre tehető ez a kivitel is, amely egy fűrészkert évi szükségletét sem fedezi, nem esnék a belföldi faipar javára és az illeték csakis az erdőbirtokost sujtaná.

Behozatalunk, amely túlnyomóan a belföldön nem termelhető anyagokból áll (fenyő-, bükk-fűrészáru), az illeték esetén sem csökkenne, faiparunk mit sem nyerne, de a kivitel megnehezítése erdőgazdaságunkat károsítaná és fakülforgalmi mérlegünket befolyásolná kedvezőtlenül.

A m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola évkönyve az 1927—28. tanévről. Főiskolánknak ezt az évről-évre megjelenő közleményét a benne közölt statisztikai anyagon kívül különösen a tanév megnyitó közgyűlés ismertetője teszi értékessé, amelyben úgy a lelépő rektor (Fekete Zoltán) beszámolója, mint az új rektor (Bóleman Géza) beköszöntője teljes képet ad főiskolánk állapotáról és azokról a kérdésekről, amelyek szakoktatásunk terén még megoldásra várnak.

Fekete Zoltán beszámolójából megtudjuk, hogy a beiratkozott hallgatók száma az 1927—28. tanévben 142 volt. A lelépő rektor véleménye szerint ezzel a létszám elérte mélypontját, amit igazolni látszik az, hogy a folyó tanévre a multévi 27-tel szemben ismét 50-en iratkoztak be az első évfolyamra. Érdekes, hogy *Fekete* az üzemek felvevőképességét, legalább az erdészethnél, emelkedőnek látja.

A tanári karból *Szentistványi* Gyula és *Tomasovszky* Lajos vált ki nyugdíjazás folytán. Mindkettő kormányzói elismerésben részesült. Előbbi az elmúlt esztendőben el is húnyt és a hagyományos gyászpompával helyeztetett örök nyugalóhelyére.

A főiskolát meglátogatta az eberswaldi porosz erdészeti főiskola három tanára (dr. Eckstein, dr. Hilf és dr. Wittich) és 25 hallgatója, továbbá dr. Lönnroth Erik, a helsinki finn egyetem erdészeti tanára.

Sajnos, anyagiak hiányában a mi tanáraink külföldi tanulmányútjai csak szerény keretek között mozogtak.

A főiskola 31 tanszéke közül 26 van szervezett tanári állással betöltve. A főiskolának az a törekvése, hogy az öt tanszéket betöltő előadók is rendes tanárokká szerveztessenek át, mindeddig sikerre nem vezetett.

Évek óta elintézetlen a főiskola új szervezeti és ügyviteli szabályzata, valamint tanulmányrendje. Bár a társadalom — Budapesti Mérnöki Kamara, Bányászati és Kohászati Egyesület, Országos Erdészeti Egyesület — is sürgette annak jóváhagyását, a doktori és magántanári képesítés joga — az ügy és a külfölddel szemben való paritás nagy kárára — ma is függőben van.

Ellenben örömmel értesülünk a beszámolóból, hogy a főiskola anyagi dotációja immár jobb, a felszerelés és könyvtár lényegesen gyarapodott, sőt 46.000 pengő egy könyvkiadóalapra is volt fordítható.

Az ifjúság egészséges lakásokkal való ellátása terén a soproni Szent Imre-kollégium alapítása javított a helyzeten.

Boleman Géza új rektor a főiskola legnagyobb sérelmének tartja, hogy nincs benn az egyetemek státusában. Történeti visszapillantásban ennek okait keresi, de a főiskola ismert balsorsa mellett is igazságtalannak tartja a mai állapotot, amelynek orvoslására a kormányt a rektori székből felkéri.

Szavait azután az ifjúsághoz intézi. Munkára, kötelességteljesítésre buzdítja. Jellem, kötelességtudás és szaktudás az, amire az ifjúságnak szüksége van. A jellemfejlesztés érdekében nemesirányú ifjúsági társadalmi élet kell, ezért igen fontos lenne az ifjúsági körházépítésének megvalósulása. Boldog lenne, ha ez a kérdés az ő rektorsága alatt oldódna meg. Az új tanévet megnyitó szavait az ifjúsághoz intézett ahhoz a felszólításhoz fűzi: Küzdjetek bátran és a siker nem fog elmaradni!

A „Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” rendes közgyűlése. A Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó évi február hó 5-én délután hatórai kezdettel tartotta meg Véssei Mihály miniszteri tanácsos, erdőigazgató, mint az egyesület I. alelnöke, elnöklete alatt Győrött a Royal-szálloda gobelin-termében választmányi, majd folytatólagos rendes közgyűlését, amelyen a tagok szépszámban jelentek meg.

Első alelnök megnyitván a közgyűlést, bejelentette, hogy az „Országos Erdészeti Egyesület”-et Rimler Pál hercegi erdőtanácsos, a „Soproni Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolá”-t Roth Gyula főiskolai tanár, a „Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamará”-t Somogyi Ferenc urad. erdőtanácsos s végül a „Győri Vadásztársaság”-ot Barrois Andor m. kir. erdőtanácsos-elnök, dr. Erődy Jenő kir. ügyész-vadászmester és Jalsoviczky Andor m. kir. csendőr-ör-nagy, vadásztársasági tag urak képviselik.

A „Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete átiratban, a „Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” pedig táviratban üdvözölte a közgyűlést.

A közgyűlés az elnöki megnyitó és az 1928. évi július hó 4-én tartott vándorgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és az egyesületet az 1928. év második felében érintő fontosabb eseményeknek Barrois Andor m. kir. erdőtanácsos, titkár részéről történt ismertetése után titkár bejelentette, hogy a közgyűlést megelőzően tartott választmányi ülés tíz jelentkezőt vett fel az egyesületi rendes tagok sorába, úgy hogy az egyesületnek jelenleg 20 alapító és 141 rendes tagja van.

Az új választmányi tagok megválasztása után Botos Sándor m. kir. főerdőmérnök, egyesületi pénztáros ismertetette az egyesület vagyoni állapotát, mely után Tanka Sándor székeskáptalani főerdőmérnök tartotta meg mindvégig nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadott szakelőadását a „Veszprémi székeskáptalan kopár és egyéb fásításairól”, mely tanulságos előadásáért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki s elhatározta, hogy nevezett által készített szakleírást a tagok részére sokszorosíttatja.

Végül elnök indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a folyó évben is tart a nyár folyamán vándorgyűlést és pedig a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének az egyesülethez intézett és titkár részéről ismertetett átiratában foglalt felkérésére a nevezett egyesülettel együttesen valamely a Balaton közelében levő erdőbirtokon, mely vándorgyűlés megszervezésével közgyűlés az elnökséget bízta meg.

A közgyűlést este 8 órai kezdettel a Royal-szálló gobelin-termében 73 terítékes társasvacsora követte, amelyen a tagtársak egy része feleségeikkel, illetve hozzátartozóikkal jelent meg.

A mindvégig kitünő jó hangulatban elköltött, lelkes felkö-

szöntőkkel fűszerezett társasvacsorát virradtig tartó táncmulatság követte.

Úgy a társasvacsora alatt, mint azt követőleg felelevenítették a régi selmecbányai szokások, melyek közül különös tetszéssel fogadtattak a szakénekek és keresztelők.

Szerkesztőváltozás. A *Magyar Erdőgazda* című laptársunk szerkesztését Tóth Bódog hitb. urad. erdőmérnök átadta I. Wittenberger Géza szatmári püspökségi főerdőmérnöknek. (Bükksérc, u. p. Bogács, Borsod m.)

A **cári Oroszországból** eredő vadászati epizódoknak a hatalmas birodalom lakossága életéből merített életképekkel fűszerezett igen érdekes leírását és a végeláthatatlan erdőségekben tanyázó farkasokkal és egyéb ragadozókkal való kalandos küzdelmeket tartalmazza Arthur Freiherr von Kruedenernek „Unendliche Weiten” című és a jól ismert J. Neumann neudami könyvkiadó cégnél a minap ízléses, egész vászonkötésben megjelent kis könyve, mely említett vállalatnak berlini (Anhaltstrasse 7.) üzletében 6 márkáért kapható.

F. M

A gyümölcsös téli kezelését, az ezzel kapcsolatos munkák helyes elvégzését, a házilag elkészíthető és államilag kipróbált védőszerek ismertetését tárgyaló útmutató a M. kir. Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodájának kiadásában most jelent meg és ezt a Növényvédelmi Iroda (Budapest, földművelésügyi minisztérium) válaszbélyeg beküldése mellett díjtalanul küldi meg az érdeklődők részére. Mindenkinek érdeke, hogy ezt az útmutatót elolvassa, mivel a gyümölcsfák szakszerű téli kezelése nélkül bő és egészséges gyümölcs termesztése el sem képzelhető.

16. kimutatás a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet alaptökéjének gyarapítására az 1929 január 1—31-ig az erdészeti társadalom részéről felajánlott és befizetett adományokról:

Felajánlott: Rainiss Béla 3 pengőt és még egy éven át félévénként 3 pengőt.

Befizettek: Ajtay Sándor dr 5, Asbóth István 2, Bálinth Andor 4, Béky Albert 2, Blaschek László 20, vitéz Borsay Ferenc 5, Botos Géza 2, Braxatoris Zoltán 3, Burdás János 2, Cseke Lajos 1, Csernetzky Károly 1.50, Dercsényi István 2, Dimák Ödön 5, Fehér Dániel dr. 2.50, vitéz Fejes József 1, Fekete Zoltán 5, Fischer-Colbrie Emil 20, Füstös Zoltán 2, Gloser Dezső 1, Hammerschmidt Ernő 6, Haracsi Lajos 1, Héjj János István 10, Hinfner György 20, Illyés Károly 10, Kelle Artúr 5, vitéz Kiss Lajos 1, Kovaliczky Vladimir 3, Kovács Ernő 1, Kovássy Kálmán 2, Kövessi Ferenc dr. 5, vitéz Kristófy Gyula 2, Kubicza István 8, Kuka József 2, Kutasy Viktor 1, Lesenyi Ferenc 5, Létay Gyula 2, Maróthy Emil 2, Mayer László 5, Mayer Zoltán 1, Modrovich Fe-

renc 3, Molitoris Ákos 10, Muck András 2, Nagy László 10, Orbán László 1, Pethő Andor 10, Petricsek István 1, Plaudner Nándor 1, Rainiss Béla 3, Rikly István 1, Ronchetti Gáspár 10, Róth Gyula 5, Sébor János 3, Speer Lipót 5, Surjánszky Kálmán 5, Szarkássy László 10, Szecsődy József 2, Szeles István 2, Szeőts Béla 6.08, Szigyártó József dr. 6, Szilágyi Ernő 15, Szóják Károly 5, Szpiska Mihály 2, Szy Dénes 6, Takács János 2, ifj. Teleky József gr. 20, Térfi Béla 20, vitéz Tóth László 2, vitéz Török Béla 1, Vági István 5, Zoltán János 6 pengőt.

A jelen kimutatás szerint befolyt összeg 358.08 pengő, amelyhez hozzáadva a már előzőleg kimutatott befizetések összegét, a gyűjtés eddigi eredménye 5758.36 pengő.

Bianco csekklap használata esetén a befizetések „M. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet Sopron” címen az 57.936. számú csekkszámánkra eszközölendők.

Sopron, 1929 január 31.

Széki János főisk. tanár, a Segélyző Egylet elnöke.

Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Bessenyei* Zoltán okleveles műkertészt a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán rendszeresített állásra kertészeti intézővé a XI. fizetési osztályba kinevezte.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Az Államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező
alap zárszámadása az 1927/28. évről.

I. Zárszámadás.

Folyószám	T á r g y	M. kir. posta- takaré- nál		A Magyar Földhitel- intézetek Országos Szövetségénél				Együtt	
		készpénz		folyószámla értékpapír					
		P	f	P	f	P	f	P	f
	Bevételek :								
	Maradvány az 1926/27. évről								
1.	Az alaptőkénekél --- --- ---			5551	83	34	40	5586	23
2.	A tartaliéktőkénekél --- --- ---			3922	18	—	—	3922	18
3.	A folyókezelésnél --- --- ---	2538	84	8392	59	—	—	10931	43
	Folyó évi bevételek :								
4.	Járulékok és adományok	8208	66	—	—	—	—	8208	66
5.	Gyümölcsöző tőkék kamatja	6	98	1356	92	—	—	1363	90
8.	Különféle bevételek --- --- ---	205	—	—	—	—	—	205	—
7.	Átutalás az Altrui ta-bank- ból a postatakarékba	—	—	—	—	—	—	—	—
8.	Átutalás a postatakarékból az Altruista-bankba --- ---	—	—	4200	—	—	—	4200	—
9.	Gyümölcsözőleg elhelyezett tőkék --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	—
10.	Átfutó bevételek --- --- ---	25	25	—	—	—	—	25	26
11.	Térítmények segélyrésze- tekre --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bevételek összege --- --- ---	109	4 74	23423	52	34	40	34442	66
	Kiadások :								
1.	Kifizetett segélydíjak --- ---	5882	—	—	—	—	—	5882	—
2.	Kezelési kiadások --- --- ---	508	79	7	02	—	—	515	81
3.	Különféle kiadások --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	—
4.	Átutalás az Altruista-bank- ból a postatakarékba --- ---	—	—	—	—	—	—	—	—
5.	Átutalás a postatakarékból az Altruista-bankba --- ---	4200	—	—	—	—	—	4200	—
6.	Gyümölcsözőleg elhelyezett tőkék --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	—
7.	Átfutó kiadások --- --- ---	25	26	—	—	—	—	25	26
8.	Értékpapírvásárlásokra for- dított összeg --- --- ---	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kiadások főösszege --- --- ---	10616	05	7	02	—	—	10623	07
	Összehasonlítás :								
	Bevételek összege --- --- ---	109	4 74	23423	52	34	40	34442	66
	Kiadások összege --- --- ---	10616	05	7	02	—	—	10623	07
	Maradvány az 1927/28. év végén --- --- ---	368	69	23416	50	34	40	23819	59

II. Az 1927/28. évi tiszta jövedelem és az alaptőkét megillető $\frac{1}{5}$ rész kiszámítása.

a) Valódi bevételek.

1. Járulékok és adományokból befolyt	8208 P 66 f
2. Gyümölcsöző tőkék kamatjából	1363 „ 90 „
3. Különféle bevételek	205 „ — „
A valódi bevételek összege.....	9777 P 56 f

b) Valódi kiadások.

1. Kezelési kiadások	515 P 81 f
2. Különféle kiadások	— „ — „
A valódi kiadások összege	515 P 81 f

Összehasonlítás.

A valódi bevételek összege	9777 P 56 f
A valódi kiadások összege	515 „ 81 „
Tiszta jövedelem	9261 „ 75 „
Ebből az alaptőkét megilleti a szabályzat 16. és 18. §-ai alapján	279 „ 55 „
Marad	8982 P 20 f

A tiszta jövedelem $\frac{1}{5}$ -e $8982.2 : 5 = 1796$ P 44 f, maradna tehát kiosztható 8982.2 P — 1796.44 P = 7185.76 P; mivel pedig a segélyek csak pengőben osztatnak ki, ennél fogva az alaptökére esik (8982.2 P — 7185) = (II.) 1797 P 20 f.

III. Az alaptőke nyilvántartása.

Maradvány az 1926/27. évről	5586 P 23 f
Az 1927/28. évi gyarapodás	279 „ 55 „
Az 1927/28. évi övedelem $\frac{1}{5}$ része (II. szerint)	1797 „ 20 „
Az alaptőke maradványa az 1927/28. év végén (III.)	7662 P 98 f

IV. A tartaléktőke nyilvántartása.

Maradvány az 1926/27. évről	3922 P 18 f
Gyarapodás az 1927/28. évben	310 „ — „
Együtt:	4232 P 18 f
Kiadás az 1927/28. évben	72 „ — „
A tartaléktőke maradványa az 1927/28. év végén (IV.)	4160 P 18 f

V. Folyókezelés.

Tiszta vagyon az 1927/28. év végén (I. szerint)	23.819 P 59 f
Levonva az alaptökére eső részt (III. szerint) 7662.98	
P és az alaptökére eső részt (IV. sz.) 4160.18 P ..	11.823 „ 16 „
Marad folyókezelésre (V.)	11.996 P 43 f

VI. A segélyek nyilvántartása.

a) Az 1926/27. évre engedélyezett segélyek.

1. Maradvány az 1926/27. évről	72 P — f
2. Az 1927/28. év folyamán engedélyezett	— „ — „
Összesen: a)	72 P — f

b) Az 1927/28 évre engedélyezett segélyek.

1. Engedélyezés az év elején	5500 P — f
2. Engedélyezés az év folyamán	710 „ — „
Összesen:	6210 P — f
Megszüntetés az év folyamán	310 „ — „
Marad összesen: b)	5900 „ — „
a) és b) együtt	5972 „ — „
Kifizetés az 1927/28. év folyamán (I. szerint)	5882 „ — „
Marad hátra:ék az 1927/28. év végén	90 „ — „
Az 1928 29. tanévre tehát kiosztható a jelen zár- számadás alapján	7185 P — f

Budapest, 1928. évi július hó 5-én.

Dr. Szabó Sándor s. k.

erdőszámtanácsos, az alap számvevője.

Jelen zárszámadást megvizsgáltuk, az alap naplójával, főkönyvével, valamint a számadási okmányokkal egyezőnek és helyesen összeállítotttnak találtuk. Budapest, 1928. évi július hó 6-án. **Spettmann János** s. k. min. tan., **Fischer Károly** s. k. m. kir. főerdőtanácsos, **Székács Vince** s. k. m. kir. főerdőtanácsos. Megvizsgáltatván, helyesnek ta.áltatott. **P. H.** Budapest, 1928 szeptember 20. **Vallent** s. k. csoportfőnök.

**Az „Erdészeti Lapok“ 1929. évi II. füzetének
HIRDETÉSEI.**

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 20 fillér. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 32 P.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egy-ségárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 12 fill., álláskeresleti hirdetéseknel 6 fill.
Külön mellékletek megegyezés szerint.

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

Budapest IX. Calvin-tér 7. sz.

**Elvállalja termelt, tűvönálló vagy feldolgozott fakészletek
bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű
tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben
készséggel áll az erdőbirtokos
és erdőtiszt urak rendelkezésére.**

(1. XII. 12.)

Tölgymakkot, bükkmakkot

és mindenféle lomb- és fenyőmagvakat lomb-
és fenyőcsemetéket, díszfákat, sorfákat, gyü-
mölcsfákat őszi és tavaszi szállításra ajánl:

KEINER REZSŐ okleveles erdőmérnök, Gödöllő.

(2. V. 5.)

Középiskolát, erdészeti gazdasági szakiskolát, szakvizsgát tett, jömegjelenésű, 38 éves, nő, családtalan fővadász, ki húszéves gyakorlatlalt rendelkezik, úgy apró-, mint nagyvad tenyésztése, vadászatok vezetése, mesterséges fácán tenyésztése, „Volierek” berendezése, keltetőgépek kezelése, valamint az erdőgazdaságban előforduló minden munkákban, irodavezetésben stb. teljes jártassággal bír. Jelenleg gróf Andrassy hitb. uradalmában mint vezető van alkalmazásban. Hasonló alkalmazást keres április 1., esetleg március elsejére. Cím: Deák Rudolf urad. fővadász, Tiszadob (Ókenéz). (4. II. 2.)

Nagy faipari és fakereskedelmi gyakorlatlalt rendelkező, nő, 37 éves, erdőmérnök állását változtatni óhajtja. Szíves megkereséseket „Erdőmérnök” jelígre a kiadóhivatal továbbít. (5. II. 2.)

Erdőőri és vadőri szakiskolát végzett, róm. kath. vallású, nőtlen, 25 éves, azonnali belépésre erdőőri vagy vadőri állást keres, a magyar nyelven kívül a németet perfektül beszéli, egy és félévi praxisa van, igényei szerények. Szíves megkeresések Buszlauer János, Rácmecske (Baranya m.) címre küldendők. (6. II. 2.)

Dugványról nevelt 2—2½ méter magas *kanadai nyárfák*, valamint *dugványok* tavaszi szállítására megrendeléseket elfogad *Tuboly Lajos* gazdasága, *Ikervár* (Vas megye). (7. III. 2.)

Megvételre keresünk: Az *Erdészeti kísérletek* egy teljes sorozatát (kezdve az I. évfolyamtól végig). Szíves ajánlatokat kérünk. (Egyes évfolyamokra is.) Singer és Wolfner Irodalmi Részvénytársaság, Budapest, VI., Andrassy-út 16. (14.)

Szakvizsgázott, vadászatiilag képzett **erdőőr** személyi és szolgálati okmányainak egyszerű másolataival és igényeinek megjelölésével a diósjenői (Nógrád m.) uradalmi erdőhivatalnál megüresedő erdőőri állásra pályázhat. (8. II. 1.)

Megvételre és mielőbbi szállításra keresünk élő foglyot. Ajánlatot és feltételeket kérem gróf Széchenyi erdőhivatal. Középrigóc címre küldeni. Erdőhivatal. (11.)

Slav. kocsányos tölgy-makk, prima bükk-makk. Erdei-, feketefenyő-, lucfenyő-, vörösfenyő-, összes bel- és külföldi fenyőmagot. Akác-, juhar-, kőris- és minden lombfagyagot, gyümölcsmagot, valamint azokcsemétét
szállít és rendeléseket kér

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐ

Árjegyzék ingyen!

(16)

Kőszeg, Vas m.

308—1929. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Komárom—Esztergom közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának 149—1929. kb. számú határozata alapján az esztergomvidéki m. kir. erdőhivatal kerületében elhalálozás folytán megüresedett, Esztergom székhellyel rendszeresített járási erdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása:

Évi fizetés 960 pengő, évi lakbér 272 pengő, évi faváltság 68 pengő, évi irodaátalány 27 pengő, évi útiátalány 557 pengő.

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy keresztlevéllal, erdőőri szakbizonyítvánnyal, hatósági erkölcsi és orvosi, továbbá családi állapotukat igazoló bizonyítványokkal, továbbá eddigi szolgálatukra vonatkozó bizonyítvánnyal felszerelt, szabályszerűen bélyegzett s Komárom—Esztergom közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságához címzett kérvényüket legkésőbb folyó évi február hó 28-ig a „Győri m. kir. Erdőigazgatóság címére (Győr, Bisinger-sétány 28. sz.) nyujtsák be.

A kinevezendő erdőőr tartozik állását legkésőbbben 1929. évi március hó 15-én elfoglalni, mely állásában csak egy évi kifogástalan próbaszolgálat után lesz véglegesítve.

Győr, 1929 január 21. (10) *M. kir. Erdőigazgatóság.*

140—1929. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Kisbattyán község előljárósága-közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező s 232 kat. hold területen gyakorolható vadászati jogát 1929. évi április hó 1-től 1941 július hó 31-ig terjedő tizenkettő és három-negyed évre 1929. évi március hó 7-én délután 3 órakor Kisbattyán község bírójánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár: 200 pengő. Bánatpénz: 20 pengő.

Csak fegyvertartási engedély és szabályszerű vadászjegy tulajdonosai árverezhetnek. Árverező vagyoni helyzetét helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni köteles.

Kisbattyán, 1929 február 5. (13) *Előljáróság.*

Két erdőőri állás kerül április 24-én betöltésre a simongáti uradalomnál (Somogy m.). Kérvények ajánlólevelekkel mielőbb beadandók, válaszbélyeg ellenében feltételeket közöljük. Uradalmi Erdőhivatal, Simongát. (12.)

Önálló beosztást keres 30 éves, nőtlen okl. erdőmérnök, 5 évi intenzív külső és belső praxissal (erdészet, vadászat, halgazdaság). Jelenleg uradalmi segéderdőmérnök. Megkeresések „Ktartó munkaeőr“ jeligré a kiadóhivatalba kéretnek. (3. III. 3.)

273—1929. ef. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY ERDŐŐRI ÁLLÁSRA

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának 1929. évi 1301. sz. határozata értelmében pályázatot hirdetnek a gödöllői m. kir. áll. és kor. urad. erdőigazgatóság kerületében üresedésben lévő gödöllői járási erdőőri állásra.

Az állás javadalmazása a következő: Évi fizetés 1128 pengő, évi lakbér 132 pengő, évi utazási átalány 200 pengő, évi családi pótlék családtagnaként 132 pengő.

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy: 1. keresztlevéllal, 2. erdőőri szakvizsgabizonyítvánnyal, 3. hatósági orvosi, 4. erkölcsi, valamint 5. családi állapotukat és 6. eddigi szolgálati alkalmazásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt, kellően bélyegzett és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságához címzett kérvényüket folyó évi március hó 5-ig bezárólag a m. kir. erdőfelügyelőhöz (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám) nyújt-
sák be.

A kinevezendő gödöllői járási erdőőr tartozik állását a kinevezés kézhezvételétől számított 15 napon belül elfoglalni és egy évi kifogástalan szolgálat után lesz véglegesítve.

Budapest, 1929 február 7.

(15)

Budapesti m. kir. erdőfelügyelő.

FARAGÓ BÉLA

Erdészeti Magnagykereskedés és Erdészeti Csemetetelepek

ZALAEGERSZEG

Szállít hazai és külföldi fenyőmagvakat, u. m.: *Pinus sylvestris*, *Pinus austriaca*, *Picea excelsa*, *Larix europea*, *Abies pectinata*, *Pinus strobus*, *Pinus Banksiana* stb., továbbá lomblevelű, u. m.: akác, *gleditschia*, juhar, éger, szil, magaskóris, amerikai kóris és egyéb magvakat, valamint mindenféle hazai és külföldi gyümölesmagvakat. Erdészeti csemetetelepeim már megközelítették békebeli teljesítőképességüket s ma már csaknem minden tű- és lomblevelű csemete szállítására képesek. Üvegházi és szabadföldi rózsák nagy választékban. Tájékoztatót kibocsátott tavaszi árjegyzékem nyújt, melyet kívánatra készséggel megküldök.

Cégem változatlanul fennáll!

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét ezúton is felhívom árjegyzékemre s kérem, hogy szükségletét az árjegyzék alapján megrendelni szíveskedjék.

Az „Erdészeti Lapok“ 1929. évi II. füzetének tartalma:

	Oldal
<i>Báró Inkey Pál:</i> Üzemtervi kényszer és erdőkategóriák	17
<i>Tóth József:</i> Az erdei fenyő-levéldarázs (<i>Lophyrus pini</i> L.) . .	25
<i>Különfélék:</i> Halálozások — Dícsérő elismerés — Kiviteli illeték a rönkfára? — A m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola évkönyve az 1927—28. évről — A Felsődunán- túli Erdészeti és Vadászati Egyesület rendes közgyűlése — Szerkesztőváltás — A cári Oroszországból — A gyümölcsös téli kezelése — 16. kimutatás a főiskolai se- gélyalapra befolyt összegekről — Kinevezés	29
<i>Hivatalos közlemények:</i> Az államerdészeti tisztviselők gyermekei- nek nevelését segélyező alap zárszámadása az 1927—28. évről	35
Hirdetések	I—IV

Felelős kiadó: Bund Károly.

Stádium Sajtóvállalat Rt. Budapest.

Felelős üzemvezető: Győry Aladár.

REPORT ON THE PROGRESS OF THE WORK DURING THE YEAR 1900

1900

VI

VI

The work of the Commission during the year 1900 has been characterized by a steady and continuous progress. The Commission has been able to complete the work assigned to it by the Council of the League of Nations, and to submit to the Council a report on the progress of the work during the year 1900. The Commission has also been able to complete the work assigned to it by the Council of the League of Nations, and to submit to the Council a report on the progress of the work during the year 1900.

VI

VI

VI